

YÖNETMELİK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında:

ENDÜSTRİYEL EMİSYONLARIN YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; çevrenin ve insan sağlığının bütüncül olarak korunması için sıfır kirlilik hedefleri doğrultusunda entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımıyla hava, su, toprak, gürültü ve koku kirliliğine neden olan sanayi kaynaklı emisyonları ve atık oluşumunu kaynağında önlemek ve azaltmak ile kaynakları verimli kullanmak için sanayide yeşil dönüşüme, dögüsel ekonomiye ve karbonsuzlaşmaya yönelik idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, EK-1 ve EK-2’de yer alan faaliyetlerin gerçekleştirildiği işletmeleri kapsar.
(2) Milli güvenlik kapsamında görev ve yetkisi bulunan kurum ve kuruluşlar, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, yeni ürün ve süreçlerin test edilmesi için kullanılan işletmeler veya işletme bölümleri bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü, 8 inci ve 11 inci maddeleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 103 üncü ve 104 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
- Çevresel kalite standartları: İlgili mevzuatla belirlenen, belirli bir kirletici veya kirletici gruplarının çevrede ya da alıcı ortamda insan sağlığı ve çevreyi korumak için sağlanması gereken değerleri,
- Çevresel performans: Tüketim seviyeleri, malzemeler, su ve enerji kaynakları ile ilgili kaynak verimliliği, emisyon değerleri, malzemelerin ve suyun yeniden kullanımı ve atık üretimi ile ilgili performansı,
- Değerlendirme raporu: SYD belgelendirme sürecinde başvuru dosyası kabul edilen işletme için Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde ve Mevcut En İyi Teknikler (MET) dokümanları doğrultusunda hazırlanan ve içeriği EK-4’te yer alan raporu,
- Değişiklik raporu: Tesiste yapılması planlanan değişikliğe yönelik olarak hazırlanan raporu,
- Derin endüstriyel dönüşüm: İklim nötr hedefi doğrultusunda; işletme tarafından bir tesisin tamamının veya bir kısmının tasarımında veya mevcut bir tesisin teknolojisinde büyük değişiklik yapılmasını içeren, çapraz medya etkilerini de dikkate alarak MET sonuçlarında belirlenen tekniklerle elde edilebilecek düzeylere kadar çevresel ortak faydaları optimize eden ve sera gazı emisyonlarında kayda değer bir azalma sağlayan MET’in veya yeni tekniklerin uygulanmasını,
- e-SYD Sistemi: SYD sürecindeki iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirileceği çevrimiçi sistemi,
- Emisyon: Maddelerin, titreşimin, ısı veya gürültünün işletme veya tesiste yer alan bir veya birden fazla kaynaktan havaya, suya ya da toprağa doğrudan veya dolaylı biçimde bırakılmasını,
- Emisyon sınır değeri (ESD): Bir emisyonun belirli parametrelerle ifade edilen kütlelerinin, belirli zaman dilimi içinde aşılması gereken konsantrasyonu ve/veya seviyesini,
- Eşdeğer parametreler veya teknik tedbirler: Sektörel MET dokümanlarında ve MET-Ref dokümanlarında ESD’leri verilmiş olan kirleticiler yerine, tesisin özelliklerine göre göz önünde bulundurulacak parametre veya teknik tedbirleri,
- Gelişmekte olan teknik: Ticari olarak geliştirilmesi halinde daha yüksek seviyede çevre ve insan sağlığı korumasını sağlayacak veya mevcut tekniklerin uygulanma maliyetinden daha düşük maliyetli ve asgari olarak mevcut çevre koruma düzeyinin muhafaza edilmesine imkan sağlayacak endüstriyel faaliyetlere yönelik yeni bir teknoloji,
- Genel bağlayıcı kurallar: SYD belgesi şartlarını belirlemek için getirilmiş asgari olarak 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamındaki emisyon sınır değerleri ve diğer şartları,
- Gözden geçirme raporu: SYD belgesi gözden geçirme sürecinde tesise ilişkin hazırlanan raporu,
- İl müdürlüğü: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği il müdürlüklerini,
- İşletme: Tesis ve faaliyetleri,
- İşletmeci: SYD belgesine tabi olan tesisi işleten ve mülkiyet hakkı, kiralama veya diğer kanuni yetkilerle kullanma hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

n) Kirlilik: İnsan faaliyetlerinin doğrudan veya dolaylı sonucu olan maddelerin, titreşimlerin, gürültünün veya ısının ve kokunun insan sağlığına, çevre kalitesine, maddi varlıklara zararlı olabilecek veya çevrenin kalitesini bozacak ve meşru amaçlarla kullanılmasına engel olabilecek şekilde havaya, suya veya toprağa doğrudan ve dolaylı biçimde bırakılması sonucu oluşan durumu,

o) Madde: 7/11/2023 tarihli ve 32362 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyoaktif Atık ve Kullanılmış Yakıt Yönetimi Yönetmeliğinde yer alan radyoaktif maddeler, 13/8/2010 tarihli ve 27671 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelikte yer alan genetiği değiştirilmiş mikroorganizmalar ve 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanununda yer alan genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar tanımına giren maddeler hariç olmak üzere her türlü kimyasal element ve bunların bileşiklerini,

ö) Mevcut durum raporu: Bu Yönetmelik kapsamında yer alan toprak kirliliği ve yer altı ve yer üstü suyunun kirlilik durumu hakkında, ilgili mevzuat kapsamında Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluş tarafından 8/6/2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında hazırlanan raporu,

p) Mevcut En İyi Teknikler (MET): Çevrenin bir bütün olarak en yüksek düzeyde korunmasında teknolojik ve ekonomik sürdürülebilirliği uluslararası kabul görmüş olan, Bakanlıkça yayımlanan ve SYD belgesinin gerekliliklerine temel oluşturan, en etkin, ileri, uygulanabilir, temiz üretim teknikleri;

1) Teknikler: Kullanılan teknolojiyi ve tesisin tasarlanma, inşa, bakım, işletme ve devreden çıkarma yöntemlerini,

2) Mevcut teknikler: İşletmeci tarafından teknik ve ekonomik olarak uygulanabilir olduğu sürece, ülkemizde üretilmesine veya kullanılıyor olmasına bakılmaksızın, sektörde ekonomik ve teknik olarak sürdürülebilir koşullar ve maliyetler ile avantajlar dikkate alınarak uygulanan teknikleri,

3) En iyi: İnsan sağlığı ve iklim koruması da dahil olmak üzere, çevrenin bir bütün olarak en yüksek düzeyde korunmasında etkili olanı,

r) MET ile ilişkili emisyon seviyesi (MET-İES): Sektörel MET dokümanlarında, belli bir zaman dilimi içerisinde, belirli referans koşulları altında ortalama bir değer olarak ifade edilen, MET veya MET kombinasyonu uygulanarak elde edilen, normal işletme koşullarında erişilen emisyon seviyesi aralığını,

s) MET referans dokümanı (MET-Ref): EK-1’de yer alan faaliyetler için EK-7’de yer alan kriterler dikkate alınarak, sektörel olarak hazırlanan uygulanan teknikleri, mevcut emisyonları, azaltım seviyelerini, MET’in belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterleri, MET sonuç belgelerini ve geliştirmekte olan teknikleri içeren ve Bakanlıkça yayımlanan dokümanı,

ş) MET sonuç belgesi: MET ile ilgili sonuçlar, tanımlar, MET uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi için gerekli bilgiler, MET-İES, bu tekniklerle ilişkili çevresel performans seviyeleri, izleme, azaltım seviyeleri ve saha iyileştirilmesi uygulandığı durumlarda iyileştirme tedbirleri dahil olmak üzere bir çevre yönetim sisteminin içeriğini ortaya koyan bir MET-Ref dokümanının bölümlerini içeren ve Bakanlıkça yayımlanan belgeyi,

t) Önemli değişiklik: Bir tesisin SYD belgesinde yer alan bilgiler kapsamında tesisin yapısında veya işleyişinde, prosesinde, besleme sisteminde, kapasite veya boyutlarında, insan sağlığı ve çevre üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilecek olan çevre izin ve lisans belgesinin yenilenmesini gerektiren değişiklik veya genişletmeyi,

u) Sanayide yeşil dönüşüm (SYD): Çevresel etkiyi ve sürdürülebilirliği dikkate alan, yenilikçi ve en iyi çevresel uygulamalar ile enerji ve kaynak verimliliğini artıran, sürdürülebilir tüketim ve üretim modellerini benimseyen dönüşüm sürecini,

ü) Sanayide yeşil dönüşüm (SYD) belgesi: EK-1’de yer alan faaliyetlerin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak işletildiğini gösteren belgeyi,

v) SYD başsorumlusu: SYD belgesi başvuru dosyasındaki bilgilere istinaden, değerlendirme, değişiklik ve gözden geçirme süreçlerinde ilgili raporları hazırlamak üzere süreçlerin koordinasyonunu sağlamaktan ve raporların tamamından sorumlu Bakanlıkça yetkilendirilmiş başsorumluyu,

y) SYD sorumlusu: SYD belgesi başvuru dosyasındaki bilgilere istinaden, değerlendirme, değişiklik ve gözden geçirme süreçlerinde ilgili raporları hazırlamak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş sorumluyu,

z) Sektörel MET dokümanları: Bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetler için uluslararası kabul görmüş uygulanan teknikleri, mevcut emisyonları, izleme azaltım seviyelerini, MET’in belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterleri, MET-İES’i, saha iyileştirilmesi uygulandığı durumlarda iyileştirme tedbirlerini ve geliştirmekte olan teknikleri içeren ve sektörel olarak hazırlanan ulusal teknolojik altyapı ile uyumlu Bakanlıkça yayımlanan dokümanları,

aa) Sıfır kirlilik: Hava, su, toprak kirliliğinin, gürültü ve atığın, sağlığa ve doğal ekosistemlere zararlı kabul edilmeyen seviyelere düşürülmesi ile toksik olmayan bir çevre hedefini,

bb) Tesis: EK-1 ve EK-2’de yer alan bir veya birden fazla faaliyeti yürüten işletmenin, bu faaliyetlerle teknik bağlantısı olan ve kirlilik üzerinde etkisi olabilecek, aynı sahada bulunan ilgili işlemlerin yürütüldüğü sabit bir teknik birimi, faaliyeti veya faaliyetlerin bütünü,

cc) Uygunluk incelemesi: Yerinde tespit raporu hazırlanmış başvuruların üçüncü taraf doğrulama kuruluşlarınca uygunluğunun doğrulanma sürecini,

- çç) Uygunluk raporu: Uygunluk incelemesi sürecinde hazırlanan raporu,
dd) Üçüncü taraf doğrulama kuruluşu: ISO/IEC 17029 standardına göre akredite olmuş, SYD belgelendirme sürecince uygunluk inceleme için ulusal ve uluslararası alanda uygunluk inceleme prosedürünün ve belgenin kabulünü temin eden kurum veya kuruluşu,
ee) Yerinde tespit raporu: Bakanlıkça değerlendirme raporu uygun bulunan tesisin il müdürlüklerince yerinde incelenmesi sonucunda hazırlanan raporu,
ff) Zararlı madde: 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında zararlı olarak sınıflandırılan maddeleri ve karışımları,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Yetki ve Sorumluluklar

Bakanlığın yetki ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) Bakanlık;

- a) Belgelendirme sürecinde uygulanacak MET’i, MET-İES’i, ESD ve ilgili hükümleri belirlemekle,
b) SYD belgelendirme sürecine ilişkin düzenlemeleri, MET dokümanlarını ve rehber dokümanları hazırlamak ve yayımlamakla,
c) SYD belgelendirme sürecini yürütmek ve ilgili kurum ve kuruluşlarla bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmaları desteklemekle,
ç) SYD belgelendirme sürecinde görev alacak SYD sorumluları ve başsorumlularına ilişkin eğitim, sınav uzmanlaşma belgelendirilme, yetkilendirme ve denetimine yönelik usul ve esaslarını belirlemekle,
d) Sanayide en iyi çevresel uygulamalar, sıfır kirlilik, derin endüstriyel dönüşüm, sürdürülebilir tüketim ve üretim, temiz üretim konularında ülke politikaları ve stratejilerini belirlemek ve bu kapsamda ilgili kurum ve kuruluşlarla yürütülen ulusal ve uluslararası çalışmaları koordine etmekle,
e) Ülke genelinde sıfır kirlilik hedefini yakalamaya yönelik olarak tüm alıcı ortamlarda kirliliğin azaltılmasına ilişkin hedef ve eylemleri belirlemek, koordine etmek ve çalışmaları teşvik etmekle,
f) SYD belgelendirme sürecinde faaliyetlerin bulunduğu alan, bölgenin kirlilik yükü gibi unsurları dikkate alarak uyulması gereken ilave tedbirleri ve/veya hükümleri belirlemekle,
g) SYD belgesinde belirtilen, izlenmesi gereken emisyon parametrelerine yönelik ölçüm yöntemini, sıklığını ve değerlendirme prosedürünü içeren izleme koşullarını belirlemekle,
ğ) Sıfır kirlilik, derin endüstriyel dönüşüm, sürdürülebilir tüketim ve üretim, temiz üretim, MET konusundaki uluslararası gelişmeleri takip etmek, MET konusunda teknolojilerin geliştirilmesini desteklemek, mevzuatı hazırlamakla,
h) SYD sürecinde ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülen çalışmaları desteklemek ve bilgi, belge, veri sağlamakla,
ı) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından inovatif ve çevreci en iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesine yönelik yürütülen çalışmalarda asgari olarak bu Yönetmelik hükümlerinin esas alınmasını sağlamakla,
i) Sektörel MET dokümanları kapsamında çevresel kalite standartlarını belirlemekle,
yetkili ve sorumludur.

İl müdürlüğünün yetki ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) İl müdürlükleri SYD belgelendirme süreci kapsamında;

- a) Sanayide en iyi çevresel uygulamalar, sıfır kirlilik, derin endüstriyel dönüşüm, sürdürülebilir tüketim ve üretim, temiz üretimin yaygınlaşmasına yönelik olarak illerde çalışma yürütmekle ve ilgili kurum kuruluşlarla koordinasyon sağlamakla,
b) EK-3’te yer alan başvuru dosyası içeriği ve belgelendirme sürecine ilişkin işletmecileri bilgilendirmekle,
c) Tesisin SYD belgelendirme sürecinde sunulan değerlendirme raporundaki koşullarda faaliyet gösterdiğine ilişkin yerinde tespit raporunu hazırlama ve e-SYD sistemine yüklemekle,
ç) Belgesi bulunan tesisin, belgede yer alan koşullarda faaliyet gösterdiğine ilişkin takip sürecini yürütmek ve EK-6’da yer alan hususlara göre gözden geçirme sürecinde görev almakla,
d) EK-1 ve EK-2’de yer alan faaliyetlerin kayıt işlemlerini takip etmekle,
yetkili ve sorumludur.

Üçüncü taraf doğrulama kuruluşlarının yetki ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) Ulusal ve uluslararası tanınan üçüncü taraf doğrulama kuruluşları;

- a) SYD belgelendirme sürecinde uygunluk incelemesini yürütmekle,
b) Uygunluk raporunu hazırlayarak işletmeciye iletmekle,
yetkili ve sorumludur.

İşletmecinin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) EK-1 ve EK-2’de yer alan faaliyetleri yürüten işletmeciler Bakanlıkça belirlenen sektörel takvim doğrultusunda elektronik sisteme bilgilerini girerek kayıt olmak ve her yıl 1 Nisan tarihine kadar bilgilerini

güncellemekle yükümlüdür.

(2) SYD belgesi alacak tesis işletmecileri çevre izin ve lisans belge başvurusu ile eş zamanlı bir şekilde bu Yönetmelik kapsamında istenen bilgi ve belgeleri Bakanlığa ibraz etmekle yükümlüdür. Tesislerde, çevre izin ve lisans sürecinin tamamlanması için SYD belgesi gerekir.

(3) SYD belgesi bulunan tesisler için işletmeciler;

a) SYD belge şartlarına göre faaliyet göstermekle,

b) İşletmenin çevre izin ve/veya lisans belgesinin yenilenmesi durumunda otuz gün içinde Bakanlığa bilgi vermek ve SYD belgesini yenilemekle,

c) Meydana gelebilecek kazaların önlenmesi ve insan sağlığı ile çevre kalitesine etkilerinin sınırlandırılması amacıyla ilgili mevzuatla belirlenen tedbirleri almakla,

ç) Kirliliğin kaynağında önlenmesi ve azaltılması, atık, atık su ve emisyonların azaltılması, enerji, su, hammadde ve diğer kaynakların verimli kullanılması için; MET'i uygulayarak gerekli önleyici tüm tedbirleri almakla,

d) Kirleticilerin hava, su ve toprak gibi alıcı ortamlara salımı ile atık sudaki kirleticilerin ve atıkların taşınmasına yönelik toplulaştırılmış yıllık yük bilgisini elektronik veri tabanına kaydetmekle,

e) MET-İES'e ve ESD'lere uymakla ve/veya buna yönelik yeşil dönüşümü gerçekleştirmekle,

f) Saha ziyaretleri, yerinde tespit incelemesi, uygunluk değerlendirme, denetleme ve kontrol faaliyetlerinde iş birliği sağlamakla,

g) Faaliyetlerin kesin olarak sona ermesi durumunda kirlilik riskinin önlenmesi ve faaliyet sahasının eski haline veya planlanan yeni kullanım amacına uygun hale getirilebilmesi için gerekli tedbirleri almakla, yükümlüdür.

(4) İşletmeci; SYD belgesi başvuru, belgelendirme, gözden geçirme, sahanın kapatılması dahil tüm SYD sürecinde sunulan bilgi, belge ve raporların doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SYD Belgelendirme Süreci

Genel esaslar

MADDE 9- (1) SYD belgesi, Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan MET'e uyum durumuna ve MET-İES'den seçilecek ESD'lere göre Bakanlıkça sınıflandırılır.

(2) SYD belgesi tesisler için Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan faaliyetle ilişkili MET'in uygulanmasına ve MET-İES'e uyum durumuna göre A (100 puan), B (90-99 puan), C (80-89 puan), D (70-79 puan), E (60-69 puan), F (50-59 puan) kategorilerine göre düzenlenir.

(3) Bakanlık, SYD belgesinin, aynı alan üzerinde aynı işletmeci tarafından işletilen bir veya daha fazla işletmeyi veya işletme bölümlerini kapsamına karar verebilir.

(4) Bir işletmenin EK-1 kapsamında birden fazla faaliyeti bulunması halinde faaliyet kodu ile birlikte kategorisi belirtilerek işletme için tek bir SYD belgesi düzenlenir.

(5) Tesislerin, çevresel performansı SYD belgesi kategorileri ile belirtilir/ilan edilir.

(6) Tesisler en az D seviyesinde SYD belgesi alacak şekilde planlanır, tasarlanır, inşasına başlanır.

(7) Gözden geçirme süreci sonucunda SYD belgesi kategorisinin D seviyesinin altına düşmesi halinde belge iptal edilir.

(8) İşletmeci SYD belgesi ile, ilgili mevzuatına göre teşvik, hibe, kredi benzeri finansal mekanizmalara başvuruda bulunabilir.

(9) SYD için uygulanacak teşvik, hibe ve kredilerde belge ile birlikte kategorisi ve çevresel performansı dikkate alınır.

(10) SYD belgesi, ilgili mevzuat gereğince alınması gereken diğer yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

(11) Bakanlıkça gerekli görüldüğü durumlarda tüm alıcı ortamlar gözetilerek, SYD belgesi kapsamına daha sıkı/esnek ESD'ler ve/veya çevresel kalite standardı bazlı ESD'ler ve/veya ilave önlemler dahil edilir. Çevresel kalite standardı bazlı ESD'ler ve geçiş süreci Bakanlık tarafından belirlenir.

(12) Belgelendirme sürecinde e-SYD üzerinden elektronik ortamda yapılan bildirimler işletmeye tebliğ edilmiş kabul edilir.

(13) Bakanlık, SYD belge şartlarında belirtmek kaydıyla toplamda dokuz ayı aşmayan bir süre boyunca MET referans belgesinde belirtilmiş olan yeni gelişen tekniklerin test edilmesi ve kullanılması için geçici süreli muafiyetler verebilir. Muafiyet süresinden sonra, SYD belgesi koşullarında belirtilen MET-İES'e uygun faaliyet gösterilmesi sağlanır ya da uygulama sonlandırılır.

(14) SYD belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve gözden geçirilmesi için ödenecek bedel her yıl Bakanlık tarafından belirlenir.

(15) SYD belgelendirme sürecine ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Belge işlemleri

MADDE 10- (1) SYD belgesi başvurusu, EK-1'de yer alan tesislerin işletmecileri tarafından Bakanlığın sistemine elektronik ortamda yapılır.

(2) EK-1'de yer alan faaliyet kategorilerinden kapasite eşliğinin altında üretim yapan tesislerin işletmecileri de başvuru yapabilir.

(3) İşletmeci EK-3'te belirtilen bilgi, belge ve raporlar ile elektronik ortamda Bakanlığa başvuruda bulunur.

(4) Elektronik ortamda yapılan başvuru dosyası içeriği Bakanlık tarafından otuz gün içinde incelenir.

(5) Başvurunun EK-3'te belirtilen gereklilikleri karşılamaması durumunda eksik bilgilerin tamamlanması için Bakanlık tarafından işletmeciye en fazla altmış gün süre verilir.

(6) Eksik bilgilerin düzeltilmemesi ve eksikliklerin belirtilen sürede giderilmemesi halinde SYD belgesi başvurusunun işletmeci tarafından geri çekildiği kabul edilir.

(7) Eksikliklerin süresi içinde tamamlanması durumunda başvuru kabul edilir.

(8) İşletmeci, başvurusu kabul edilen faaliyetler için Bakanlık tarafından görevlendirilen SYD başsorumlusu koordinasyonunda hazırlanan değerlendirme raporunu en geç bir yıl içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa sunar.

(9) Değerlendirme raporu Bakanlıkça altmış gün içerisinde incelenir.

(10) Değerlendirme raporunun Bakanlıkça uygun bulunmaması halinde, işletmeciye en fazla altı ay süre verilir, verilen süre içerisinde uygunsuzluğun giderilmemesi halinde başvurunun geri çekildiği kabul edilir.

(11) Değerlendirme raporunun Bakanlıkça uygun bulunmasının ardından A kategorisi belge başvurularında ve/veya işletmecinin talebi üzerine kırk beş gün içerisinde uygunluk incelemesi yapılarak hazırlanan uygunluk raporu e-SYD sistemine yüklenir.

(12) Değerlendirme raporunun Bakanlıkça uygun bulunmasının ardından A kategorisi dışındaki belge başvurularında; tesisler için il müdürlüğü tarafından yerinde tespit raporu hazırlanarak e-SYD sistemine kırk beş gün içerisinde yüklenir.

(13) Sürecin olumlu tamamlanmasının ardından işletmeciye gözden geçirme sürecine tâbi olmak, bu Yönetmelik hükümleri ile diğer mevzuata uygun çalışmak ve EK-5'te yer alan belge şartlarını sağlamak koşulu ile Bakanlık tarafından elektronik ortamda SYD belgesi düzenlenir.

(14) Yerinde tespit veya uygunluk incelemesi sırasında işletmede değerlendirme raporunda belirtilen kriterlerin sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, yüz yirmi güne kadar eksiklikleri gidererek sisteme inceleme başvurusunda bulunur. Bu süre sonunda;

a) İşletmenin değerlendirme raporunda belirtilen kriterleri sağladığının tespit edilmesi durumunda SYD belgesi düzenlenir.

b) Belirtilen süre sonunda işletmenin değerlendirme raporunda belirtilen kriterleri sağlamadığının tespit edilmesi durumunda başvuru reddedilir.

(15) Uygun bulunan değerlendirme raporları ve olumlu ibareli uygunluk ve yerinde tespit raporları mevzuatta veya tesiste önemli bir değişiklik olmaması koşuluyla en fazla beş yıl geçerlidir.

SYD belge şartlarının gözden geçirilmesi

MADDE 11- (1) Bakanlık, SYD belgesi olan ve faaliyette bulunan işletmelerin belge şartlarını, belge düzenleme tarihinden itibaren her beş yılda bir gözden geçirir ve gerekli olduğu durumlarda belge şartlarını günceller.

(2) İşletmeci bu süre bitiminden bir yıl önce gözden geçirme sürecinin başlatılması için Bakanlığa başvurur, gözden geçirme raporunun hazırlanması için Bakanlık tarafından SYD başsorumlusu ve sorumluları görevlendirilir. İşletmeci yüz seksen gün içerisinde hazırlanan raporu e-SYD sistemi üzerinden Bakanlığa sunar.

(3) EK-6'da yer alan SYD belgesi gözden geçirme raporu formatına göre hazırlanan raporun Bakanlıkça uygun bulunması halinde işletmeye gözden geçirme sürecinin olumlu olduğu bildirilir ve işletme EK-5'te yer alan SYD belgesi şartlarını sağlamak koşulu ile faaliyetine devam eder.

(4) SYD belgesi gözden geçirme sürecinde işletmede belge şartlarına uygunsuzluk tespit edilmesi halinde işletmeciye uygunluğu sağlaması için en fazla altı ay süre verilir.

(5) Süresi içinde uygunsuzluğun giderilmesi halinde işletmeye gözden geçirme sürecinin olumlu olduğunu bildirir ve işletme EK-5'te yer alan SYD belgesi koşullarını sağlaması şartıyla faaliyetine devam eder.

(6) Uygunsuzluk süresi içinde giderilmediği takdirde Bakanlık tarafından SYD belgesi iptal edilir.

SYD belgesinin yenilenmesi

MADDE 12- (1) Çevre izin ile çevre izin ve lisans belgelerinin yenilenmesini takiben en geç otuz gün içinde EK-3'te yer alan hususlara göre belge yenileme başvurusu yapılır.

(2) İşletmenin ünvan/vergi numarasının değişmesi durumunda geçerlilik süresi değişmemek kaydıyla SYD belgesi yeniden düzenlenir.

(3) İşletmenin ünvanı ve/veya vergi numarasının değişmemesi, sadece işletmenin sahibinin değişmesi/ortaklık yapısının değişmesi veya işletmenin kiralanması durumunda, Bakanlıkça talep edilmesi halinde sunulmak üzere, değişikliğe ilişkin ilgili bilgi ve belgeler işletmede saklı bulundurulur. Yeni işletme sahibi veya kiralayana, mevcut belge ekindeki çalışma koşullarına uymakla yükümlüdür.

(4) İşletmelerde önemli değişiklik olması durumunda güncel değerlendirme raporu ile belge yenileme süreci başlatılır.

(5) Yapılan değişiklikle birlikte SYD kriterlerinin sağlanmaması durumunda mevcut belge iptal edilir.

Genel bağlayıcı kurallar

MADDE 13- (1) SYD belgesinin ön koşulu olarak EK-1'de yer alan faaliyetler için genel bağlayıcı kurallar uygulanır.

ESD'leri, eşdeğer parametreler ve teknik tedbirlerin belirlenmesi esasları

MADDE 14- (1) SYD belgesine esas teşkil eden ESD'leri, eşdeğer parametreler ve teknik tedbirler Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlığın resmî internet sayfasında duyurulur.

(2) Kirletici maddelere ilişkin ESD'leri, emisyonların ilgili ünite ve/veya tesis çıkış noktası için geçerlidir.

(3) Kirletici maddelerin suya dolaylı deşarjında tesisin ESD'leri atık su arıtma tesisinin etkisi dikkate alınarak belirlenir. Ancak bu durumda eşit düzeyde çevresel koruma gerçekleştirileceği güvence altına alınır ve söz konusu durumun daha yüksek düzeyde çevre kirliliğine yol açmaması sağlanır.

İzleme gerekliliklerinin belirlenmesi

MADDE 15- (1) Faaliyetlerin ölçüm metodolojisi, sıklığı ve değerlendirme prosedürünü içeren izleme gereklilikleri Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın resmî internet sayfasında duyurulur.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak ölçüm ve analiz faaliyetleri için 25/12/2013 tarihli ve 28862 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği uygulanır, ölçüm ve analizler Bakanlıktan yetki almış laboratuvarlarca yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgiye erişim

MADDE 16- (1) Bakanlık; bir tesise yönelik SYD belgesi verilmesi ve/veya belge şartlarının güncellenmesi, işletmeci tarafından sonlandırılan faaliyete ilişkin alanın kapatılması halinde tesise yönelik ticari sır niteliğindeki bilgiler haricindeki çevresel iyileştirme konularına kamuoyunun çevresel bilgiye etkin ve zamanında erişebilmesini sağlar ve sürecin sonucuna ilişkin bilgileri yayımlar.

(2) SYD belgelendirme sürecine ilişkin kamuoyunun çevresel bilgi talebi gizlilik esasları dikkate alınarak ilgili mevzuat çerçevesinde karşılanır.

İşletmeci tarafından sonlandırılan faaliyete ilişkin alanın kapatılması veya farklı bir faaliyet için bırakılması

MADDE 17- (1) Bakanlık, işletmeci tarafından faaliyetlerin kesin olarak sonlandırıldığı durumlarda, alanın kapatılmasını, değerlendirme raporu içerisinde yer alan mevcut durum raporuna göre değerlendirir.

(2) Faaliyet sonlandırma süreci de dahil olmak üzere herhangi bir aşamada hazırlanan mevcut durum raporuna göre, bu Yönetmeliğe uygun olarak ilk defa SYD belgesi alınmasından önceki süreçte gerçekleştirilen faaliyetlerin bir sonucu olarak toprak, yer altı ve yer üstü sularında insan sağlığı üzerinde önemli risk oluşturacak ölçüde kirliliğe sebep olduğunun tespit edilmesi durumunda işletmeci, Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında öngörülen gerekli tedbirleri alır ve gerekli iyileştirmeleri yapar.

SYD belgesi şartlarının kaybedilmesi

MADDE 18- (1) SYD belgesi şartlarının kaybedilmesi durumunda işletmeci, Bakanlıkça derhal bilgilendirmekle ve Bakanlıkça verilecek süre içerisinde belge şartları ile uygunluğun tekrar sağlanması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(2) SYD belgelendirme koşullarına uyum sağlanana kadar belge askıya alınır. Verilen sürenin sonunda uygunsuzluğun devam etmesi durumunda belge iptal edilir.

(3) SYD belgesinin şartlarının insan sağlığına doğrudan zarar verecek veya çevre üzerinde doğrudan olumsuz etkiye sebep olacak şekilde kaybedilmesi durumunda, süre verilmeksizin belge iptal edilir.

(4) Belgenin askıya alınması ya da iptali, 2872 sayılı Kanunda yer alan yaptırımların uygulanmasına engel teşkil etmez.

SYD sorumlusu ve başsorumlusu

MADDE 19- (1) Çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesi bulunan kişiler, mühendislik, fen ve veterinerlik fakülteleri öğretim üyeleri ve emeklileri, Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlıkça veya mülga Çevre ve Orman Bakanlıkça veya mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlıkça merkez ve taşra teşkilatlarında hava, su, toprak, atık, kimyasallar ve deniz ile ilgili birimlerde alıcı ortam bazlı çevresel yönetim ve denetim konularında çalışmış ve kurumla ilişkisi bulunmayan personel Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde SYD sorumlusu ve başsorumlusu olmak üzere başvuru yapabilir.

(2) SYD sorumlusu ve başsorumlusunun eğitimi, nitelikleri, sınavı, belgelendirilmesi, yetkilendirmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlığın resmî internet sayfasında duyurulur.

(3) SYD sorumlusu ve başsorumlusu sınavlarına, Bakanlıkça belirli dönemlerde ilan edilen eğitimlere katılım sağlayanlar girebilir. Sınav sonucunda ilgili mevzuatça belirlenen kriterlere göre başarılı sayılanlar belge almaya hak kazanır, alınan belgeler beş yıl geçerlidir.

(4) SYD başsorumlusu koordinasyonunda hazırlanan değerlendirme raporu, değişiklik raporu ve gözden geçirme raporlarından SYD başsorumlusu sorumludur. Raporların hazırlama sürecine SYD başsorumlusu koordinasyonunda en az iki SYD sorumlusu katılır.

(5) SYD belgesine başvuru yapan tesislerin çevre yönetimi ile ilgili birimlerinde görev yapmakta olan en az üç yıl tecrübeye sahip personel, özgeçmiş değerlendirmeye raporunda yer verilmek koşuluyla Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde SYD sorumlusu olarak sadece kendi tesisleriyle ilgili belgelendirme sürecinde yer alabilir.

(6) SYD sorumlusu ve başsorumlusu olmak için en az lisans düzeyinde mezuniyet şartı aranır.

Büyük yakma tesisleri için özel hükümler

MADDE 20- (1) EK-1'de yer alan büyük yakma tesislerinin SYD belgelendirme sürecinde bu Yönetmelik ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan esaslar uygulanır.

(2) Bakanlık, büyük yakma tesisleri için; işletmenin faaliyete geçiş tarihi, kalan işletim ömrü, yerel yakıt özellikleri, bölgesel ısıtma sistemleri ile bağlantısı, uyum maliyetlerinin çevresel kazanımlarla orantısız olması gibi Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan koşul ve durumlarda MET-İES ve ESD'ler için istisna ve muafiyetler getirebilir.

Atık yakma tesisleri ve atık beraber yakma tesisleri için özel hükümler

MADDE 21- (1) EK-1'de yer alan atık yakma veya beraber yakma tesislerinin SYD belgelendirme sürecinde bu Yönetmelik, 6/10/2010 tarihli ve 27721 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan esaslar uygulanır.

Organik solvent kullanan tesisler ve faaliyetler için özel hükümler

MADDE 22- (1) EK-1'de yer alan organik solvent kullanan tesis ve faaliyetlerin SYD belgelendirme sürecinde bu Yönetmelik ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan esaslar uygulanır.

(2) Ek-2'de yer alan faaliyetlerin uçucu organik bileşik emisyonlarının yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

İdari yaptırımlar

MADDE 23- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeler hakkında 2872 sayılı Kanununun 20 nci maddesinde yer alan idari yaptırımlar uygulanır.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 24- (1) Bakanlık; bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, uygulamayı düzenlemeye ve bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere kılavuzlar, rehberler ve alt düzenleyici işlemler yapmaya yetkilidir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik, Endüstriyel ve Hayvancılık Emisyonlarına İlişkin 15/7/2024 tarihli ve 2024/1785 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi ile değiştirilen Endüstriyel Emisyonlara İlişkin 24 /11/2010 tarihli ve 2010/75/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre başvurusu bulunan SYD belgesi alacak tesislerin işletmecileri, çevre izin ve lisans belgesinin düzenlenmesini takiben en geç doksan gün içerisinde bu Yönetmelik kapsamında istenen bilgi ve belgeleri Bakanlığa ibraz etmekle yükümlüdür.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre başvurusu bulunan tesisler 31/12/2028 tarihine kadar en az F seviyesinde, 31/12/2030 tarihine kadar ise en az D seviyesinde SYD belgesi almakla yükümlüdür.

SYD sorumluları ve başsorumlularına ilişkin geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 1/12/2030 tarihine kadar SYD sorumlusu ve başsorumlusu olarak görev yapmak üzere Bakanlıkça sorumlu havuzu oluşturulur ve ilan edilerek görevlendirmeler Bakanlık tarafından yapılır.

(2) SYD sorumlusu havuzuna aşağıdaki niteliklerden herhangi birisini sağlayanlar özgeçmişleriyle ve destekleyen belgelerle beraber Bakanlığa başvurur:

a) Çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesi bulunan kişilerden ilgili sektörde en az beş yıl tecrübeye sahip olanlar.

b) Mühendislik, fen ve veterinerlik fakülteleri öğretim üyeliği görevinde bulunanlardan sektör ile ilgili en az bir projede çalışmış ve/veya yayın/bildiri hazırlamış olanlar.

c) Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlığı veya mülga Çevre ve Orman Bakanlığı veya mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında hava, su, toprak, atık, kimyasallar ve deniz ile ilgili birimlerde alıcı ortam bazlı çevresel yönetim ve denetim konularında en az yedi yıl çalışmış ve kurumla ilişkisi bulunmayan personel.

(3) SYD başsorumlusu havuzuna aşağıdaki niteliklerden herhangi birisini sağlayanlar özgeçmişleriyle ve destekleyen belgelerle beraber Bakanlığa başvurur:

a) Çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesi bulunan kişilerden ilgili sektörde en az on yıl tecrübeye sahip olanlar.

b) Mühendislik, fen ve veterinerlik fakülteleri öğretim üyeliği görevinde bulunanlardan, sektör ile ilgili en az üç projede çalışmış ve/veya yayın/bildiri hazırlamış olanlar.

c) Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlığı veya mülga Çevre ve Orman Bakanlığı veya mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında hava, su, toprak, atık, kimyasallar ve deniz ile ilgili birimlerde alıcı ortam bazlı çevresel yönetim ve denetim konularında en az on yıl çalışmış ve kurumla ilişkisi bulunmayan personel.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik 1/12/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)

SYD BELGESİ FAALİYET KATEGORİLERİ

Aşağıda verilen eşik değerler genel olarak üretim kapasiteleri veya üretim miktarlarını göstermektedir. Aynı tesis içinde aynı alt başlık kapsamında birkaç faaliyet birden yürütülmesi halinde bu faaliyetlerin kapasiteleri toplanır. Atık yönetimi faaliyetlerinde bu hesaplama 5.1., 5.3.a ve 5.3.b faaliyetleri düzeyinde geçerlidir.

1. Enerji üretimi

- 1.1. Yakma sistemi anma ısıl gücü 50 MW ve üzerinde olan tesisler
- 1.2. Petrol ve petrol ürünlerinin ve gazların rafine edildiği tesisler
- 1.3. Kok üretimi tesisi
- 1.4. Gazlaştırma, sıvılaştırma veya piroliz*
  - a) Kömür
  - b) Yakma sistemi anma ısıl gücü 20 MW ve üzerinde olan tesislerde kullanılan diğer yakıtlar

2. Metal üretimi ve işlenmesi

- 2.1. Metal cevheri (sülfür cevheri dâhil) kavurma ve sinterleme
- 2.2. Sürekli döküm dahil pik demir ve çelik üretimi (birinci veya ikinci ergitme) saat başına 2,5 ton üzeri kapasiteyle
- 2.3. Demir metallerinin işlenmesi:
  - a) Saat başına 20 tondan fazla ham çelik kapasiteli sıcak haddeleme tesislerinin işletilmesi;
(aa) Saatte 10 ton ham çeliği aşan kapasiteye sahip soğuk haddeleme tesislerinin işletilmesi*;
b) çekiç başına enerjisi 50 kilojoule'ü aşan çekiçlere sahip demirhanelerin işletilmesi*;
(ba) pres başına kuvveti 30 mega-newton'u (MN) aşan dövme preslerine sahip demirhanelerin işletilmesi*;
c) 2 ton/saat ham çelikten daha yüksek girdiyle erimiş koruyucu metal kaplamaların uygulanması.
  - 2.4. Üretim kapasitesi günlük 20 ton üzerinde olan demir çelik dökümhaneleri işletilmesi
  - 2.5. Demir dışı metallerin işlenmesi:
    - a) Cevherden, konsantrelerden ve ikincil hammadden kaynaklarından metalürjik, kimyasal veya elektrolitik işlemlerle demir dışı metal elde edilmesi,
    - b) Demir dışı metallerin, geri dönüştürülmüş ürünlerin eritilmesi, alaşımlanması ve demir dışı metal dökümhane kurşun ve kadmiyum için günlük 4 tonu aşan, diğer metaller için günlük 20 tonu aşan eritme kapasitesiyle işletilmesi.
  - 2.6. İşlem teknesi hacmi 30 m³ üzeri olan metallerin veya plastik malzemelerin elektrolitik veya kimyasal işlemlerle yüzey işlenmesinin yapılması.
  - 2.7. Yalnızca montaj yapılanlar hariç, yılda 15.000 ton veya daha fazla pil hücresi (katot, anot, elektrolit, ayırıcı, kapsül) üretim kapasitesine sahip pil üretimi *

3. Mineral endüstrisi

- 3.1. Çimento, kireç ve magnezyum oksit üretimi:
  - a) Günlük üretim kapasitesi 500 ton üzerinde olan döner fırınlarda veya günlük üretim kapasitesi 50 ton üzerinde olan diğer fırınlarda çimento klinkeri üretilmesi.
  - b) Günlük üretim kapasitesi 50 ton üzerinde olan fırınlarda kireç üretilmesi,
  - c) Günlük üretim kapasitesi 50 ton üzerinde olan fırınlarda magnezyum oksit üretilmesi.

- 3.2. Günlük 20 ton üzerinde ergitme kapasitesiyle cam ve fiberglas üretimi
- 3.3. Günlük 20 ton üzeri ergitme kapasitesiyle minerallerin eritilmesi ve mineral liflerinin üretimi
- 3.4. Seramik ürünlerinin, özellikle kiremit, tuğla, refrakter tuğla, dayanıklı çanak, çömlek, fayans veya porselenin pişirme yöntemiyle günlük 75 ton üzerinde üretim kapasitesiyle ve/veya 4 m³'ü aşan fırın kapasitesi ve fırın başına 300 kg/m³ üzeri yoğunlukla üretilmesi
- 3.5. Özellikle çatı kiremitleri, tuğlalar, refrakter tuğlalar, fayanslar, seramik veya porselen olmak üzere, fırınlama yoluyla seramik ürünlerinin imalatı:*
- a) günlük 75 tonu aşan üretim kapasitesi; ve/veya*
- b) 4 m³'ü aşan fırın kapasitesi ve fırın başına 300 kg/m³'ü aşan priz yoğunluğu*
- 3.6. Aşağıdaki cevherlerin endüstriyel ölçekte öğütme, boyut kontrolü, zenginleştirme ve yükseltme gibi yerinde işleme operasyonları da dahil olmak üzere çıkarılması: boksit, krom, kobalt, bakır, altın, demir, kurşun, lityum, manganez, nikel, paladyum, platin, kalay, tungsten ve çinko*

4. Kimya endüstrisi

Bu faaliyet kategorisi içinde yer alan üretimler, 4.1' den 4.6'ya kadar belirtilen maddelerin veya madde gruplarının kimyasal veya biyolojik tepkimeyle endüstriyel ölçekte üretimi anlamındadır.

- 4.1. Organik kimyasalların üretimi, örneğin:
- a) Basit hidrokarbonlar (düz zincirli[o20], halkalı, doymuş, doymamış, alifatik veya aromatik);
- b) Alkoller, aldehitler, ketonlar, karboksilik asit, esterler ve ester, asetat, eter, peroksit, epoksi reçineleri karışımları gibi oksijen içeren hidrokarbonlar,
- c) Sülfürlü hidrokarbonlar,
- ç) Aminler, amitler, azot bileşikleri, nitro bileşikler, nitrat bileşikleri, nitriller, siyanatlar, izosiyanatlar gibi nitrojenli hidrokarbonlar,
- d) Fosfor içeren hidrokarbonlar,
- e) Halojenli hidrokarbonlar,
- f) Organometalik bileşikler,
- g) Plastik materyaller (polimer, sentetik elyaf ve selüloz bazlı elyaf),
- ğ) Sentetik kauçuk,
- h) Boyalar ve pigmentler, reaksiyon sonucu oluşan boyar madde veya boya yarı mamülünün üretimi (karışım işlemleri hariçtir)
- ı) Yüzey aktif ve sürfaktif maddeler.
- 4.2. İnorganik kimyasalların üretimi, örneğin:
- a) amonyak, klor veya hidrojen klorür, flor veya hidrojen florür, karbon oksitler, kükürt bileşikleri, azot oksitler, suyun elektrolizi dışında hidrojen*, kükürt dioksit, karbonil klorür gibi gazlar,
- b) Kromik asit, hidrofluorik asit, fosforik asit, nitrik asit, hidroklorik asit, sülfürik asit, oleum, sülfürlü asitler gibi asitler,
- c) Amonyum hidroksit, potasyum hidroksit, sodyum hidroksit gibi bazlar,
- ç) Amonyum klorür, potasyum klorat, potasyum karbonat, sodyum karbonat, perborat, gümüş nitrat gibi tuzlar,
- d) Ağır metaller, metal oksitler ve kalsiyum karpit silikon, silikon karpit gibi, diğer inorganik bileşikler.
- 4.3. Fosfor, nitrojen veya potasyum bazlı gübrelerin üretimi (basit veya kompleks gübreler)
- 4.4. Bitki koruma ürünleri veya biyosit üretimi
- 4.5. Ara ürünler dâhil farmasötik ürünlerin kimyasal veya biyolojik tepkimeyle

endüstriyel ölçekte üretimi (Sadece fiziksel karışım ile formülasyon bazlı ilaç üretimi bu yönetmeliğin kapsamı dışındadır.)

4.6. Patlayıcı üretimi

5. Atık yönetimi

5.1. Aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını kapsayacak şekilde günlük 10 ton üzerinde kapasite ile tehlikeli atığın bertarafı veya geri kazanımı:

- a) Biyolojik işleme,
- b) Fiziko-kimyasal işleme,
- c) 5.1. ile 5.2.'de belirtilen faaliyetlerin herhangi birinden önce harmanlama veya karıştırma,
- ç) 5.1. ile 5.2.'de belirtilen faaliyetlerin herhangi birinden önce yeniden ambalajlama,
- d) Solvent (çözücü) ıslahı/ yeniden üretimi,
- e) Metaller ve metal bileşikleri dışında inorganik materyallerin geri dönüşümü/ ıslahı,
- f) Asitler veya bazların yeniden üretimi,
- g) Kirliliğin azaltılması için kullanılan bileşenlerin geri kazanımı,
- ğ) Katalizör bileşenlerinin geri kazanımı,
- h) Atık yağların rafinasyonu
- i) Yüzey doldurma,

5.2. Atık yakma veya beraber yakma tesislerinde atıkların bertarafı veya geri kazanımı:

- a) Saatte 3 ton üzeri kapasite ile tehlikesiz atıkların bertarafı veya geri kazanımı,
- b) Günlük 10 ton üzeri kapasite ile tehlikeli atıkların bertarafı veya geri kazanımı.

5.3. a) Günlük kapasitesi 50 tonun üzerinde olan, aşağıdaki faaliyetlerden birini veya birkaçını kapsayan, kentsel atık su arıtma tesisleri ile ilgili 8/1/2006 tarihli ve 26047 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği kapsamında yer alan faaliyetleri hariç tutan tehlikesiz atıkların bertarafı:

Günlük kapasitesi 50 tonu aşan ve aşağıdaki faaliyetlerden bir veya daha fazlasını içeren ve Konsey Direktifi 91/271/EEC (*1) kapsamındaki faaliyetler hariç olmak üzere tehlikesiz atıkların bertarafı:

- i. Anaerobik sindirim veya eş sindirim gibi biyolojik arıtma*;
- ii. Fiziko-kimyasal işlem,
- iii. Atık yakma veya beraber yakma için atığın ön işleme,
- iv. Cüruf ve küllerin işlenmesi,
- v. Metal atıkların öğütücülerde işleminden geçirilmesi (Atık elektrikli ve elektronik eşyalar, ömrünü tamamlamış araçlar ve parçaları dâhil).

b) Günlük kapasitesi 75 tonun üzerinde olan aşağıdaki faaliyetlerden birini veya birkaçını kapsayan, Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği kapsamında yer alan faaliyetleri hariç tutan tehlikesiz atıkların geri kazanımı ya da geri kazanımı ile bertarafı karışımı işlem:

- i. Anaerobik sindirim gibi biyolojik arıtma*;
- ii. Atık yakma veya beraber yakma için atığın ön işleme,
- iii. Cüruf ve küllerin işlenmesi,
- iv. Metal atıkların öğütücülerde işleminden geçirilmesi (atık elektrikli ve elektronik eşyalar, ömrünü tamamlamış araçlar ve parçaları dâhil).

Atıkların sadece anaerobik işlemlere tabi tutulması durumunda bu faaliyet için kapasite sınırı günlük 100 ton olacaktır.

5.4. 26/3/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte tanımlanan III. sınıf düzenli depolama tesisleri hariç olmak üzere, günlük 10 tonun üzerinde atık kabul eden veya toplam kapasitesi 25000 tonun üzerinde olan, düzenli depolama tesisleri.

5.5. 50 ton ve üzeri tehlikeli atıkların depolandığı, 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinde tanımlanan ara depolama tesisleri.

5.6. Toplam kapasitesi 50 ton üzeri tehlikeli atıkların yer altında depolanması.

6. Diğer faaliyetler

6.1. Aşağıdaki sınıfl faaliyetleri yürüten tesislerde üretim:

a) Odun ve diğer lifli materyallerden kâğıt hamuru üretimi,

b) Üretim kapasitesi günlük 20 ton üzeri olmak üzere kâğıt veya karton üretimi,

c) Üretim kapasitesi günlük 600 m³ üzerinde üretim kapasitesiyle aşağıdaki

ahşap levhalardan birinin veya birkaçının üretilmesi: yönlendirilmiş lif levha, yonga levha veya fiber levha.

6.2. Günlük 10 ton ve üzeri kapasiteli tekstil elyafı veya tekstil mamullerinin ön işlemleri (yıkama, ağartma, merserizasyon gibi işlemler), boyanması veya aprelenmesi.

6.3. Nihai ürün işleme kapasitesi 12 ton/gün ve daha fazla olan hayvan derisi ve postu tabaklama tesisleri.

6.4. a) Günlük karkas üretimi kapasitesi 50 ton üzeri mezbahaların işletilmesi,

b) Hammaddelerin önceden işlenmiş olup olmadığına bakılmaksızın gıda veya hayvan yemi üretimi için işlemden geçirilmesi (yalnızca ambalajlama yapılması hariç):

i. Günlük üretim kapasitesi 75 ton üzerinde yalnızca hayvansal hammaddelerin (sadece süttten yapılan üretim hariç) işlenmesi,

ii. Günlük bitmiş/nihai ürün kapasitesi 300 ton üzerinde yada tesisin bir yıl içinde art arda 90 günden fazla faaliyet göstermediği hallerde günlük bitmiş/nihai ürün kapasitesi 600 ton üzerinde yalnızca bitkisel hammaddelerin işlenmesi,

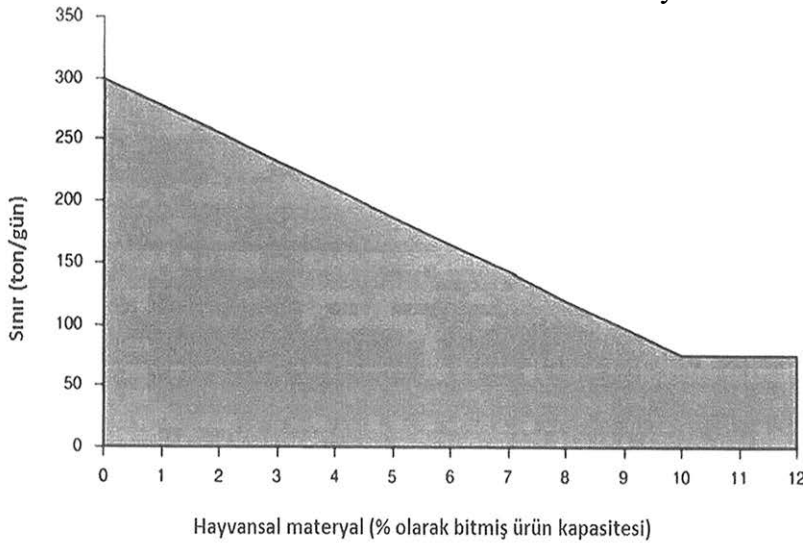
iii. Hayvansal ve bitkisel hammaddelerin günlük bitmiş/nihai ürün kapasitesi ton cinsinden aşağıdaki değerlerden fazla olmak üzere, aynı üründe veya ayrı ayrı işlenmesi:

— A 10’a eşitse veya 10’dan büyükse 75 ya da

— Diğer durumlarda $[300 - (22,5 \times A)]$

A, bitmiş/nihai ürün kapasitesindeki hayvansal hammaddelerin ağırlık üzerinden yüzde olarak payıdır. Ambalaj ağırlığı ürünün nihai ağırlığına dâhil edilmeyecektir.

Bu alt bölüm kullanılan hammaddenin sadece süt olduğu durumlarda uygulanmayacaktır.

c) Alınan süt miktarının günlük 200 ton üzerinde (yıllık bazda ortalama değer) olduğu hallerde yalnızca sütün işlenmesi.

6.5. Günlük 10 tonu aşan bir işleme kapasitesine sahip hayvan karkaslarının veya hayvansal yan ürünlerinin bertarafı veya geri dönüşümü*

6.6. Entansif kümes hayvanı ve domuz besiciliği: 40.000'den fazla kümes hayvanı kapasiteli tesisler

6.7. Organik solvent tüketim kapasitesi saatte 150 kg veya yıllık 200 ton üzeri maddelerin veya ürünlerin özellikle haşıl, basma, kaplama, yağ temizleme, su geçirmez hale getirme, apreleme, boyama, temizleme, emdirme gibi yüzey işlemlerinden geçirilmesi

6.8. Yakma veya grafitizasyon yöntemiyle karbon (yüksek ısıda pişirilmiş kömür) veya elektrografit üretimi

6.9. Tesislerden CO₂ tutularak jeolojik depolama yapılması,

6.10. Yalnızca mavi küf/mantar ile işlem yapılan haller dışında, ahşabın ve ahşap ürünlerinin günlük 75 m³ üzeri üretim kapasitesiyle kimyasal maddeler kullanılarak işlenmesi

6.11. Bu Yönetmelik kapsamında olan bir tesis tarafından deşarj edilen Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği kapsamında bulunmayan bağımsız işletilen atık su arıtma tesisleri;

6.12. Üretim kapasitesinin günde 50 tonu aştığı durumlarda hidrojen üretimi için suyun elektrolizi*

* İlgili uluslararası mevcut en iyi teknikler referans/sonuç dökümanının ulusal mevzuata aktarılmasını takiben yürürlüğe girecektir.

ORGANİK SOLVENT KULLANILAN FAALİYETLER

1. Aşağıdaki her bir madde faaliyet ekipmanın temizliğini ve bakım ve onarım işlemlerini içerir, aksi belirtilmedikçe ürünlerin temizliğini içermez.

2. Yapışkan kaplama

Baskı faaliyetleriyle ilgili olan yapışkan kaplama ve laminasyon haricinde bir yapışkanın yüzeye uygulandığı herhangi bir faaliyet.

3. Kaplama Faaliyeti

Aşağıda belirtilen bütün bir tabaka veya kaplama olarak tek veya çok yönlü uygulanan herhangi bir faaliyet:

(a) aşağıda listelenen araçlara:

(i) Motorlu araçlar ve römorklarının, bu araçlar için sistemler, parçalar ve ayrı teknik birimlerin onayı için bir çerçeve oluşturan (1) 19/4/2020 tarihli ve 31104 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'teki M1 kategorisinde araçlar olarak tanımlanan ve M1 araçları ile aynı tesiste kaplandıkları sürece N1 kategorisindeki yeni arabalar;

(ii) Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'te N2 ve N3 kategorilerine giren araçlardaki sürücünün barınacağı yer olarak tanımlanan kamyon kabinleri ve teknik ekipmanın bulunduğu entegre mekan;

(iii) kamyon kabinleri hariç, Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'te N1, N2 ve N3 kategorilerindeki araçlar olarak tanımlanan kamyonet ve kamyonlar;

(iv) Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'te M2 ve M3 kategorilerine giren araçlar olarak tanımlanan otobüsler;

(v) Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'te O1, O2, O3 ve O4 kategorilerinde tanımlanan römorklar;

(b) uçak, gemi, trenler v.b.'nin yüzeylerini kapsayan metalik ve plastik yüzeyler ile ayırıcı maddeler veya kauçuk kaplama uygulaması;

(c) ahşap yüzeyler;

(ç) dokuma, kumaş, film ve kağıt yüzeyler;

(d) deri.

Kaplama faaliyetleri substratın elektroforetik ve kimyasal spreyleme teknikleri aracılığıyla metaller ile kaplanmasını içermez. Kaplama faaliyetinin, aynı maddenin kullanılan teknik ile basılması aşamasını içermesi halinde, baskı aşaması da kaplama faaliyetinin bir bölümü olarak kabul edilir. Fakat, ayrı bir faaliyet olarak gerçekleştirilen baskı faaliyeti buna dahil değildir, ancak baskı faaliyetinin söz konusu Yönetmeliğin kapsamına girmesi halinde Direktif kapsamına girebilir.

4. Bobin kaplama

Sarılmış çeliğin, paslanmaz çeliğin, kaplanmış çeliğin, bakır alaşımlarının veya alüminyum şeridin, aralıksız bir proses içerisinde film tabaka oluşturma veya lamine kaplama yapma yöntemlerinden herhangi biri ile kaplanması.

5. Kuru temizleme

Tekstil ve giyim sanayiinde leke ve noktaların el kullanılarak çıkarılması haricinde, eşyalar, döşeme ve benzeri tüketici ürünlerinin temizlenmesine yönelik bir tesiste uçucu organik bileşiklerin kullanıldığı herhangi bir ticari veya endüstriyel faaliyet.

6. Ayakkabı imalatı

Ayakkabı, bot, çizme, sandalet, terlik gibi ürünlerin üretim faaliyeti.

7. Kaplama preparatları, cilalar, mürekkepler ve yapışkanların üretimi

Aynı yerde, yukarıda belirtilmiş olan nihai ürünlerin ve ara ürünlerin, dağıtma ve ön dağıtma faaliyetleri ile birlikte, pigmentlerin, reçinelerin ve yapışkan maddelerin organik solvent veya diğer bir taşıyıcının karıştırılmasıyla, viskozite ve renk ayarlamalarıyla ve kabı içine nihai ürünün doldurulması işlemleri ile gerçekleştirilen üretimi.

8. Farmasötik hammaddelerin üretimi

Farmasötik hammaddelerin kimyasal sentezi, fermantasyonu, özünün çıkarılması, formülünün oluşturulması ve tamamlanması ve aynı yerde gerçekleştirilmesi halinde ara ürünlerin üretimi.

9. Baskı

Mürekkebin herhangi bir yüzey üzerine nakledilmesiyle, bir resim taşıyıcısının kullanımı ile bir metin ve/veya resmin herhangi bir şekilde çoğaltma faaliyeti. Cilalama, kaplama ve laminasyon tekniklerinin kullanımıyla da ilişkilidir. Sadece aşağıda belirtilenler tabidir:

(a) Fleksografi – buharlaşma ile kuruyan sıvı mürekkeplerin kullanıldığı, baskı alanlarının baskı yapılmayan alanların üzerinde olduğu kauçuk veya elastik foto-polimer bir resim taşıyıcısının kullanılmasıyla yapılan bir baskı faaliyeti;

(b) heatset web ofset baskı – baskı yapılan ve baskı yapılmayan alanların aynı levha üzerinde olduğu, bir resim taşıyıcısının kullanıldığı web-fed (tomar kağıtla gerçekleştirilen) baskı faaliyeti; web-fed baskı, baskı yapılacak malzemenin ayrı tabakalardan farklı olarak makineye bir makaradan verilmesi anlamına gelir. Baskı yapılmayan alan suyu çekmek, bu sebeple de mürekkebi kabul etmemek üzere işlem görür. Baskı yapılan alan baskı yapılacak olan yüzeye mürekkebi kabul edecek ve yayacak şekilde işlem görür. Buharlaşma, baskı yapılan malzemenin ısıtılması için kullanılan sıcak havanın sağlandığı bir fırın içinde gerçekleşir;

(c) bir baskı faaliyetiyle ilgili laminasyon – tabakalar (laminatlar) üretmek için iki veya daha fazla esnek malzemenin bir araya getirilerek yapıştırılması;

(ç) yayıncılık (illüstrasyon) tıfdruk baskı – dergi, broşür, katalog veya benzeri ürünlerin kağıtlarına toluen-bazlı mürekkeplerle baskı yapılması için kullanılan bir baskı faaliyeti;

(d) tıfdruk – buharlaşma ile kuruyan mürekkeplerin kullanıldığı, baskı yapılan alanın, baskı yapılmayan alanın altında olduğu silindirik bir resim taşıyıcısının kullanıldığı bir baskı faaliyeti. Girintiler mürekkeple doldurulur ve baskı yapılacak yüzeyin silindir ile temasa geçmesinden ve girintilerden mürekkebi almasından önce fazlalıklar baskı yapılmayan alandan temizlenir;

(e) rotatif serigrafik baskı – sadece buharlaşma yoluyla kuruyan likit mürekkeplerin kullanılarak, mürekkebin yüzeye gözenekli bir resim taşıyıcısından baskı yapılarak geçirildiği, baskı alanının açık olduğu ve baskı yapılmayan alanın kapatıldığı bir web-fed baskı faaliyeti. Web-fed baskı, baskı yapılacak malzemenin ayrı ayrı kağıtlar yerine makineye bir makaradan verilmesi anlamına gelir;

(f) cilalama – ambalaj malzemelerinin daha sonra yapıştırılması amacıyla bir cila veya yapıştırıcı kapaticının kullanılarak esnek bir malzemeye uygulandığı faaliyet anlamına gelir.

10. Kauçuk dönüşümü

Doğal veya sentetik kauçuğu nihai bir ürüne dönüştürmek için doğal veya sentetik kauçuğun karıştırılması, öğütülmesi, harmanlanması, perdahlanması, üretilmesi, ebonitleştirilmesi faaliyeti ve herhangi yardımcı işlemler.

11. Yüzey temizleme

Organik solventlerin (yağ temizleme dahil), malzemenin yüzeyindeki kirliliği gidermek için kullanılan, kuru temizleme harici, faaliyet. Diğer herhangi bir faaliyetten önce veya sonra birden fazla aşamadan oluşan bir temizleme faaliyeti bir yüzey temizleme faaliyeti olarak kabul edilir. Bu faaliyet ekipmanın temizlenmesine ilişkin değil, ürünlerin yüzeyinin temizlenmesine ilişkindir.

12. Bitkisel yağ ve hayvan yağı çıkarımı ve bitki yağı rafinesi faaliyetleri

Tohumlardan ve diğer bitkisel maddelerden bitkisel yağ çıkarma, hayvan yemi üretmek için kuru dışkıların işlenmesi, yağlar ve tohumlardan çıkarılan bitkisel yağların, bitkisel maddeler ve/veya hayvansal maddelerin temizlenmesi faaliyeti.

13. Araç yenileme

Aşağıdakileri gerçekleştiren herhangi bir sanayii veya ticari kaplama faaliyeti ve ilgili yağ giderme faaliyetleri:

(a) asıl üretim hatları dışında gerçekleştirilen Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'te tanımlandığı üzere karayolu taşıtlarının tamir boyası tipi materyallerle orijinal kaplaması;

(b) römorkların kaplaması (yarı-açık römorklar da dahil) (Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858)'te O kategorisi).

14. Tel sargı kaplama

Transformatörler ve motorlardaki bobinlerin sarılması için kullanılan metalik iletkenlere ilişkin herhangi bir kaplama faaliyeti.

15. Ahşap emprenye

Keresteye bir koruyucu yükleyen faaliyet.

16. Ahşap ve plastik laminasyonu

Lamine edilmiş ürünler üretmek için ahşap ve/veya plastiği yapıştırmak için kullanılan faaliyet.

SYD BELGESİ BAŞVURU DOSYASI İÇERİĞİ

1) SYD belgesi başvuru dosyası aşağıdaki bilgi ve belgeleri içerir:

- a) Tesiste yer alan her bir faaliyetin ayrıntılı ve açıklanmalı proses iş akım şeması, ürünlerin tanımı.
- b) Tesiste kullanılan doğal ve yenilenebilir kaynaklar, üretilen veya kullanılan ham ve yardımcı maddeler, diğer maddeler ile su ve enerji tüketim miktarları.
- c) Tesisin emisyon kaynakları, nitelik ve miktarları.
- ç) Tesis faaliyetlerinin kesin olarak durdurulması sonrasında ortaya çıkabilecek öngörülen her türlü etkiyi de kapsayacak şekilde, tesisin kurulacağı alanın çevresel durumu ve öngörülebilecek etkilere ilişkin bilgiler.
- d) ÇED mevzuatı kapsamında yer alan tesisler için ÇED kararı (ÇED Gereklidir ya da ÇED Olumlu kararı) (ÇED mevzuatı kapsamında yer almayan ve/veya muaf tesisler için (d) bendinde belirtilen gereklilik aranmaz.).
- e) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde yer alan hususlar dikkate alınarak, çevre izin ve lisans mevzuatı kapsamında yer alan tesisler için Çevre İzin ve Lisans Belgesi.
- f) İşletmecinin gizli tutulmasını talep ettiği bilgilerin tanımı.
- g) Bakanlık tarafından istenecek ek belgeler (başvuru sonrası yüklenecektir.).
- ğ) Halkın bilgilendirilmesi amacıyla başvuru dosyasının teknik olmayan ve anlaşılır bir özeti.

SYD DEĞERLENDİRME RAPORU İÇERİĞİ

1) Başvuru dosyası uygun bulunan işletmeci, SYD başsorumlusu koordinasyonunda SYD sorumluları ile birlikte ilgili mevzuata göre aşağıda yer alan hususlar kapsamında tesise ilişkin değerlendirme raporu hazırlar:

- a) Atık hakkında değerlendirme.
- b) Su kullanımı ve atıksu deşarjı hakkında değerlendirme.
- c) Hava emisyonları ve gürültü hakkında değerlendirme.
- ç) Yer üstü suyu, yer altı suyu ve toprak kirliliği hakkında değerlendirme.
- d) Mevzuat kapsamında istenen ilgili diğer bilgi ve belgeler.

2) 1 inci maddede yer alan değerlendirmeler aşağıdaki bilgiler de dikkate alınarak hazırlanır:

a) Emisyonların çevre üzerindeki önemli etkilerinin belirlenmesi için tesisten kaynaklanan ve her bir ünite çıkış noktasından verilmesi öngörülen emisyonların nitelik ve miktarları.

b) Tesisten kaynaklanan emisyonların önlenmesine veya bunun mümkün olmadığı durumlarda azaltılmasına yönelik olarak önerilen teknolojiler ve tekniklere ilişkin bilgiler.

c) İşletmeci tarafından uygulanan tedbirler, teknikler ve önerilen teknolojiler ile alternatiflere ilişkin bilgiler.

ç) Tesisten kaynaklanan atıkların önlenmesi ve yeniden kullanılması, geri dönüşüme ve atığın geri kazanımına ilişkin tedbirler ile ilgili bilgiler.

d) Emisyonların izlenmesi için planlanan tedbirler.

e) Bu Yönetmelik kapsamında planlanan tedbirlere ilişkin bilgiler.

f) Faaliyetin, zararlı maddelerin kullanımı, üretimi veya salınımı kapsadığı durumlarda, tesisin bulunduğu alanda toprak, yer altı suyu ve yer üstü suyu kirliliği olasılığına ilişkin olarak işletmeci, faaliyete başlamadan önce SYD başsorumlusu mevcut durum raporunu temin ederek dosyaya ekler. SYD belgesinin geçerliliğinin ilk defa gözden geçirildiği durumlarda da mevcut durum raporu hazırlanır ve Bakanlığa sunulur. Bakanlık gerekli görmesi halinde diğer gözden geçirme süreçlerinde de mevcut durum raporu hazırlanmasını isteyebilir. Mevcut durum raporu, bu Yönetmeliğin 17 nci maddesi kapsamında faaliyetlerin kesin olarak durdurulması üzerine toprak, yer altı suyu ve yer üstü suyunun kirlilik durumu ile nicel bir karşılaştırma yapmak amacıyla toprak ve yer altı suyunun kirliliğini belirlemek için gerekli bilgileri içerir. Mevcut durum raporu;

i) Tesisin kurulacağı alanın mevcut ve geçmişteki kullanımı ile ilgili bilgileri,

ii) Tesis tarafından kullanılan, üretilen veya salınan zararlı maddelerin toprak, yer altı suyu ve yer üstü suyu kirliliğine yol açma olasılığına karşı başvurunun yapıldığı tarihteki durumunu yansıtan yansıtan toprak, yer altı suyu ve yer üstü suyu analizlerini, içerir.

SYD BELGESİ ŞARTLARI

- 1) SYD belgesi ilgili mevzuat ve MET dokümanları esas alınarak ve aşağıdaki şartlar doğrultusunda gözden geçirme sürecine tabi tutularak düzenlenir.
- 2) SYD belgesi;
  - a) İlgili mevzuatta yer alan kirletici maddeler ve tesisten kaynaklanabilecek diğer kirletici maddelerin niteliği ve bir alıcı ortamdaki diğerine kirlilik taşıma ihtimalleri göz önüne alınarak ilgili mevzuatta belirlenen ESD'lerini,
  - b) SYD belgesinde belirtilen ESD'lerini,
  - c) Uygun emisyon izleme gerekliliklerinin belirlenmesi için ölçüm metodolojisi, sıklığı ve değerlendirme prosedürü,
  - ç) Toprak, yer altı suyu ve yer üstü sularının korunmasını sağlayacak uygun tedbirleri ve izlenmesine ilişkin şartları,
  - d) Toprak, yer altı suyu ve yer üstü sularına yönelik emisyonları önlemek için alınan tedbirlerin sürdürülmesi ve izlenmesi ve faaliyet alanında bulunma ihtimali olan zararlı maddelere ilişkin toprak, yer altı suyu ve yer üstü sularının düzenli izlenmesine ilişkin bilgileri,
  - e) Bu Yönetmelikte belirtilen öncelik sırası dikkate alınarak tesisten kaynaklanan atıkların izlenmesi ve yönetimine ilişkin tedbirleri,
  - f) Tesiste normal çalışma koşullarının dışında kalan başlatma ve kapatma işlemleri, kaçaklar, arızalar, anlık kesintiler ve faaliyetin kesin olarak durdurulması gibi durumlarla ilgili tedbirleri,
  - g) Faaliyetin durdurulması veya tesisin kapatılmasını gerektiren şartları,
  - ğ) İlgili mevzuat kapsamındaki diğer tedbir veya şartları,
  - h) Tesiste uygulanabilecek diğer şartları,kapsar.
- 3) SYD belgesinde yer alan ESD'ler, eşdeğer bir çevre koruma seviyesi sağlama şartıyla, eşdeğer parametreler veya teknik tedbirlerle desteklenebilir veya yer değiştirebilir.
- 4) Bakanlık, sektörel MET dokümanlarında tanımlanan MET'in kullanımıyla gerçekleştirilebilir olan koşullardan daha sıkı SYD belgelendirme koşullarını, bu Yönetmelikte yer alan yükümlülükleri ortadan kaldırmaksızın belirleyebilir.
- 5) Bakanlık tarafından, Sektörel MET dokümanlarında açıklanmamış MET'den biri temel alınarak SYD belgelendirme koşullarının belirlendiği durumlarda, temel alınan teknik, EK-7'de belirtilen MET'in belirlenmesine ilişkin kriterlere uygun olarak belirlenir. Sektörel MET dokümanlarının ESD içermediği durumlarda, temel alınan tekniğin, Sektörel MET dokümanlarında tanımlanan tekniklere eşdeğer bir çevre koruma seviyesi sağlama zorunludur.
- 6) Bir tesiste uygulanan üretim prosesi veya yürütülen faaliyetin, Sektörel MET dokümanlarından herhangi birinin kapsamına girmediği veya ilgili dokümanın o üretim prosesi veya faaliyetin olası bütün çevresel etkilerini ele almadığı durumlarda Bakanlıkça yapılan değerlendirme sonrasında EK-7'de yer alan kriterlere göre belirlenen MET'i temel alan, SYD belgesi şartları belirlenir.

SYD BELGE ŞARTLARININ GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

- 1) Bakanlık SYD belgesi olan ve faaliyette bulunan işletmelerin belge şartlarını, belge düzenleme tarihinden itibaren her beş yılda bir gözden geçirir ve gerekli olduğu durumlarda belge şartlarını günceller.
- 2) Gözden geçirme raporu SYD başsorumlusu koordinasyonunda en az iki SYD sorumlusu tarafından hazırlanarak elektronik sistem üzerinden Bakanlığa sunulur.
- 3) Bakanlık, SYD belgesi şartlarının tekrar gözden geçirilmesi amacıyla işletmeciden, emisyon izleme sonuçlarını ve işletme faaliyeti için geçerli Sektörel MET dokümanlarında tanımlanan MET ve MET-İES'in karşılaştırılmasını mümkün kılan diğer verileri ister. Bakanlık, SYD belge şartlarını gözden geçirirken, izleme veya denetimlerden edinilen her türlü bilgiyi kullanır.
- 4) Bir işletmenin, sektörel MET dokümanları kapsamına girmediği durumlarda, MET'deki gelişmelerin, emisyonların önemli oranda azaltılmasına imkân verdiği hallerde, SYD belgesi şartları gözden geçirilir ve gerekli durumlarda yenilenir.
- 5) SYD belge şartları aşağıdaki durumlarda da gözden geçirilir ve gerekli olması halinde yenilenir:
  - a) İşletmeden kaynaklanan kirlilik, SYD belgesine ilişkin mevcut ESD'lerinin gözden geçirilmesi veya bu gibi yeni değerlerin SYD belgesi kapsamına alınmasını gerektirecek kadar önemli ise.
  - b) Faaliyetin güvenliği, başka tekniklerin kullanılmasını gerektiriyor ise.
  - c) SYD belgesi şartlarının yeni veya gözden geçirilmiş çevre kalite standardıyla uyumlu olması gerekli ise.

MET'İN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN KRİTERLER

- 1) Düşük miktarda atık oluşumuna neden olan teknolojilerin kullanımı.
- 2) Daha az zararlı maddelerin kullanımı; çok yüksek endişe yaratan maddelerin daha az kullanımı da dahil olmak üzere daha az tehlikeli maddelerin kullanımı.
- 3) Proseste kullanılan ve üretilen maddelerin ve uygun olduğu durumlarda atık maddelerin geri kazanımının ve geri dönüşümünün geliştirilmesi.
- 4) Endüstriyel ölçekte başarıyla denenmiş benzer proses, tesis veya işletme yöntemleri.
- 5) Bilimsel bilgi ve anlayıştaki teknolojik ilerleme ve değişiklikler; dijital araçlar ve bilimsel bilgi ve anlayıştaki değişiklikler de dahil olmak üzere teknolojik gelişmeler.
- 6) İlgili emisyonların doğası, etkileri ve hacmi.
- 7) Tesislerin faaliyete geçme tarihleri.
- 8) MET'in uygulamaya konulması için gerekli süre.
- 9) Proseste kullanılan hammaddelerin (su dâhil) niteliği, tüketimi ile enerji verimliliği.
- 10) Emisyonların çevre üzerindeki genel etkisini ve riskleri önleme veya en aza indirme gerekliliği; biyolojik çeşitlilik de dahil olmak üzere emisyonların çevre üzerindeki genel etkisini ve buna yönelik riskleri önleme veya en aza indirme ihtiyacı.
- 11) Kazaları önleme ve çevre açısından oluşturacağı sonuçları minimuma indirme gerekliliği; kazaları önleme ve çevre ve insan sağlığı üzerindeki sonuçlarını en aza indirme ihtiyacı.
- 12) Uluslararası kamu kuruluşları tarafından yayınlanmış bilgiler.
- 13) Kamuya açık uluslararası kuruluşlar tarafından yayınlanan bilgiler.
- 14) Teknolojik gelişmelerle, ulusal altyapı ile uyumlu.